# ZAKON O DUALNOM OBRAZOVANJU

("Službeni glasnik RS", broj 101/17, 6/20, 76/23)

**OVA VERZIJA ZAKONA JE U PRIMENI OD 15. SEPTEMBRA 2023. GODINE**

## I OSNOVNE ODREDBE

### Predmet zakona

**Član 1**

Ovim zakonom uređuju se sadržaj i način ostvarivanja dualnog obrazovanja, uzajamna prava i obaveze učenika, roditelja, odnosno drugih zakonskih zastupnika učenika, škole i poslodavca, materijalno i finansijsko obezbeđenje učenika, kao i druga pitanja od značaja za dualno obrazovanje.

Odredbe ovog zakona primenjuju se na deo srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja za obrazovne profile u trajanju od tri, odnosno četiri godine i majstorsko i specijalističko obrazovanje, kao i obrazovanje za rad u trajanju od dve godine, u skladu sa zakonom.

Svi pojmovi upotrebljeni u muškom gramatičkom rodu obuhvataju muški i ženski rod lica na koje se odnose.

### Značenje pojmova

**Član 2**

U smislu ovog zakona utvrđuju se sledeći pojmovi:

1. "dualno obrazovanje" je model realizacije nastave u sistemu srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja u kome se kroz nastavu u školi i učenje kroz rad kod poslodavca, stiču, usavršavaju, odnosno izgrađuju znanja, veštine, sposobnosti i stavovi (u daljem tekstu: kompetencije) u skladu sa standardom kvalifikacije i planom i programom nastave i učenja;
2. "poslodavac" je pravno lice ili preduzetnik, državni organ, ustanova ili druga organizacija čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave koji ispunjava propisane uslove za učenje kroz rad učenika u dualnom obrazovanju i čija delatnost omogućava dostizanje znanja veština i stavova propisanih odgovarajućim planom i programom nastave i učenja u dualnom obrazovanju (u daljem tekstu: plan i program nastave i učenja) u delu koji se ostvaruje učenjem kroz rad;
3. poslodavac u smislu ovog zakona jeste i organ unutrašnjih poslova i odbrane, kod kojih se učenje kroz rad realizuje u skladu sa propisima koji uređuju rad tih organa i

ovim zakonom, osim odredaba ovog zakona koje se odnose na finansijsko obezbeđenje učenika;
4) "učenje kroz rad" je organizovan proces tokom koga učenici, pod neposrednim vođstvom i nadzorom instruktora i uz praćenje koordinatora učenja kroz rad, u realnom radnom okruženju kod poslodavca, a izuzetno i u školi i trening centru, stiču kompetencije propisane standardom kvalifikacije;
5) "instruktor" je lice u radnom odnosu kod poslodavca, koje samostalno obavlja delatnost, odnosno drugo lice koje angažuje poslodavac, u skladu sa zakonom, koje neposredno obezbeđuje da se tokom učenja kroz rad realizuju sadržaji propisani planom i programom nastave i učenja i odgovorno je da učenici steknu kompetencije propisane standardom kvalifikacije;
6) "koordinator učenja kroz rad" je nastavnik sa odgovarajućim obrazovanjem za predmet iz kojeg se realizuje učenje kroz rad, koji u saradnji sa instruktorom planira, prati, realizuje i vrednuje ostvarivanje učenja kroz rad kod poslodavca;
7) "program realizacije učenja kroz rad" je dokument koji daje detaljan uvid u način realizacije obrazovnog profila kod poslodavca, a koji zajedno razvijaju i donose škola i poslodavac za period ukupnog trajanja obrazovnog profila;
8) "plan realizacije učenja kroz rad" je operativni dokument koji sadrži dinamiku, mesto i raspored realizacije učenja kroz rad u toku školske godine, a koji donosi škola u saradnji sa poslodavcem na osnovu programa realizacije učenja kroz rad. Plan realizacije učenja kroz rad sastavni je deo godišnjeg plana rada škole;
9) "trening alijansa" je oblik udruživanja najmanje dva poslodavca koji omogućava ostvarivanje ishoda učenja iz standarda kvalifikacije kroz učenja kroz rad, u skladu sa planom i programom nastave i učenja;
10) "trening centar" je status koji, u skladu sa ovim zakonom, može da stekne škola koja ima odgovarajuće resurse za sticanje kompetencija učenika i odraslih u simulovanom radnom okruženju, u skladu sa obrazovnim, privrednim i razvojnim potrebama jedne ili više jedinica lokalne samouprave.

## Principi dualnog obrazovanja

**Član 3**

Dualno obrazovanje zasniva se na obavezi svih učesnika da se rukovode najboljim interesom učenika, u skladu sa sledećim principima:

1) partnerstvo škole i poslodavca - saradnja i jasna podela obaveza i odgovornosti u obezbeđivanju kvalitetnog procesa učenja kroz rad;
2) uspostavljanje socijalnog partnerstva na lokalnom nivou - uključenost svih zainteresovanih strana u proces planiranja, realizacije i praćenja efekata dualnog obrazovanja kroz utvrđeni institucionalni okvir;
3) profesionalnost - uspostavljanje formalno-pravnog odnosa između učenika, poslodavca i škole u procesu obrazovanja;
4) etičnost - poštovanje ličnosti i dostojanstva i prava učenika i odraslog i ostvarivanje uslova za ostvarivanje ciljeva obrazovanja i vaspitanja;
5) osiguranje kvaliteta - koordinacija i uspostavljanje standarda na svim nivoima i praćenje efikasnosti dualnog obrazovanja;
6) karijerno vođenje i zapošljivost - razvoj veština upravljanja karijerom i obezbeđivanje većih šansi za zapošljavanje;
7) dostupnost - jednaki uslovi za sve za kvalitetan pristup dualnom obrazovanju;
8) relevantnost - usklađenost s potrebama poslodavaca i tržišta rada;
9) prohodnost - pristup različitim područjima rada u okviru istog nivoa obrazovanja i ka

višim nivoima obrazovanja;
10) celoživotno učenje - omogućavanje obrazovanja i razvoja tokom celog života u svim oblastima života i rada;
11) pravo izbora - sloboda izbora zanimanja i obrazovnog profila u okviru utvrđenih kriterijuma;
12) jednake mogućnosti - obezbeđivanje jednakih uslova za sticanje obrazovanja, bez ikakve diskriminacije s obzirom na pol, rasnu, nacionalnu, kulturnu, etničku i versku pripadnost, jezik, seksualnu orijentaciju, mesto boravka, materijalno stanje, invaliditet i druga lična svojstva.

Institucionalno partnerstvo i saradnja između ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja (u daljem tekstu: Ministarstvo), službe Vlade nadležne za dualno obrazovanje i Nacionalni okvir kvalifikacija (u daljem tekstu: Kancelarija), Privredne komore Srbije, Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, Zavoda za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, Agencije za kvalifikacije, kao i saveta i tela imenovanih na nacionalnom nivou nadležnih za obrazovanje, uspostavlja se radi sprovođenja dualnog obrazovanja na nacionalnom nivou.

### Ciljevi dualnog obrazovanja

**Član 4**

Ciljevi dualnog obrazovanja su:

1) obezbeđivanje uslova za sticanje, usavršavanje i razvoj kompetencija u skladu s potrebama tržišta rada;
2) doprinos jačanju konkurentnosti privrede Republike Srbije;
3) obezbeđivanje uslova za zapošljavanje po završenom obrazovanju;
4) obezbeđivanje uslova za dalje obrazovanje i celoživotno učenje;
5) razvijanje preduzimljivosti, inovativnosti i kreativnosti svakog pojedinca radi njegovog profesionalnog i karijernog razvoja;
6) obezbeđivanje uslova za lični, ekonomski i opšti društveni razvoj;
7) razvijanje sposobnosti za timski rad i osećaj lične odgovornosti u radu;
8) razvijanje svesti o važnosti zdravlja i bezbednosti, uključujući bezbednost i zdravlje na radu;
9) razvijanje sposobnosti samovrednovanja i izražavanja sopstvenog mišljenja kao i samostalnog donošenja odluka;
10) poštovanje međusobnih prava i obaveza učenika i poslodavca.

## II OSTVARIVANJE DUALNOG OBRAZOVANJA

### Planovi i programi nastave i učenja

**Član 5**

Osnov za donošenje planova i programa nastave i učenja predstavlja standard kvalifikacije koji utvrđuje sektorsko veće za određeni sektor rada, u skladu sa zakonom koji uređuje nacionalni okvir kvalifikacija.

Na osnovu standarda kvalifikacije iz stava 1. ovog člana Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja izrađuje predlog plana i programa nastave i učenja i dostavlja ga Ministarstvu.

Plan i program nastave i učenja sadrži standard kvalifikacije, obavezne opšteobrazovne, obavezne stručne i izborne predmete.

U okviru obaveznih stručnih predmeta nalaze se i predmeti koji se realizuju kao učenje kroz rad.

Ishodi učenja utvrđeni za predmete koji se realizuju u okviru učenja kroz rad su osnova za izradu plana realizacije učenja kroz rad i deo su školskog programa.

Ministar nadležan za poslove obrazovanja i vaspitanja (u daljem tekstu: ministar), uz prethodno pribavljeno mišljenje Nacionalnog prosvetnog saveta i Saveta za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih, donosi plan i program nastave i učenja.

Standard kvalifikacije i plan i program nastave i učenja inovira se svakih pet godina, odnosno u kraćem roku ako potrebe privrede i tehnološkog razvoja to zahtevaju.

## Obim, period i mesto realizacije učenja kroz rad

**Član 6**

Obim učenja kroz rad, u skladu sa potrebama privrede, iznosi 60% od ukupnog broja časova predviđenih planom i programom nastave i učenja. *

Učenje kroz rad realizuje se u skladu sa školskim kalendarom tokom školske godine, najduže osam sati dnevno, odnosno najviše 24 sata nedeljno, a izuzetno može i do 30 sati nedeljno ako se realizuje u bloku.

Učenje kroz rad ne može da se realizuje u vremenu od 22,00 časa do 6,00 časova narednog dana.

Učenje kroz rad realizuje se u celosti kod jednog, odnosno više poslodavaca u skladu sa planom i programom nastave i učenja.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, deo učenja kroz rad može da se realizuje i u školi i trening centru kroz simulaciju radnog okruženja, u skladu s planom i programom nastave i učenja, odnosno ukoliko ga kod poslodavca nije moguće ostvariti u celini.

U školi može da se realizuje najviše 25% a u trening centru najviše 30% časova učenja kroz rad predviđenih planom i programom nastave i učenja.

* Ova odredba primenjuje se počev od školske 2034/35. godine, odnosno od 1. septembra 2034. godine.

## Program realizacije učenja kroz rad

**Član 6a**

Program realizacije učenja kroz rad je dokument koji sadrži:

aktivnosti koje će učenik realizovati na učenju kroz rad kao i ishode učenja iz standarda kvalifikacije i delove programa nastave i učenja koji se tim aktivnostima

ostvaruju;
2. obim učenja kroz rad koji će se realizovati kod poslodavca;
3. radna mesta ili poslove na kojima će se realizovati učenje kroz rad, sa spiskom opreme (mašine, alate i dr.) na kojoj će učenici raditi;
4. način obezbeđivanja realizacije nastave na jeziku nacionalne manjine, ako se učenje kroz rad realizuje na jeziku nacionalne manjine;
5. dinamiku ostvarivanja i vrednovanja učenja kroz rad;
6. druge elemente koji mogu biti od značaja za realizaciju plana i programa nastave i učenja, a u vezi su sa specifičnim uslovima u školi, odnosno kod poslodavca.

Program učenja kroz rad zajednički donose škola i poslodavac i sastavni je deo ugovora o dualnom obrazovanju.

Škola i poslodavac mogu da menjaju i dopunjuju program učenja kroz rad ako je to potrebno zbog organizacije rada kod poslodavca, u slučaju promene broja učenika na učenju kroz rad i drugim slučajevima kada nije moguće realizovati učenje kroz rad po donetom programu.

Obim učenja kroz rad iz stava 1. ovog člana može se smanjivati samo ako se učeniku obezbedi realizacija učenja kroz rad u istom ili većem procentu kod drugog poslodavca, trening centru ili u školskoj radionici, u skladu sa ovim zakonom.

Poslodavac, odnosno škola je u obavezi da u roku od osam dana dostavi Privrednoj komori Srbije, odnosno Kancelariji izmenjen program učenja kroz rad.

Evidenciju učenja kroz rad vodi škola i poslodavac na posebnom obrascu čiji sadržaj i izgled propisuje ministar, u skladu sa pravilnikom kojim se propisuju evidencije u srednjoj školi.

Opis dela učenja kroz rad koji se realizuje u školi ili u trening centru izrađuje škola i sastavni je deo godišnjeg plana rada škole.

## Upis učenika

**Član 7**

Strukturu upisa učenika u obrazovne profile koji se realizuju u dualnom modelu obrazovanja za srednje škole čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave utvrđuje Ministarstvo u konkursu za upis učenika u srednju školu, na osnovu plana za uključivanje poslodavaca u dualno obrazovanje, u skladu sa ovim i zakonom kojim se uređuje srednje obrazovanje i vaspitanje.

Predlog plana za uključivanje poslodavaca u dualno obrazovanje priprema Privredna komora Srbije i dostavlja ga Kancelariji, najkasnije do 15. marta tekuće godine za narednu školsku godinu.

Predlog plana iz stava 2. ovog člana sadrži podatke o obrazovnim profilima i školama, poslovno ime, odnosno naziv poslodavca, sedište, matični broj, obrazovni profil, broj učenika koji može da primi na učenje kroz rad, opštinu i mesto izvođenja učenja kroz rad i naziv škole koja može da realizuje traženi obrazovni profil.

Kancelarija utvrđuje predlog plana iz stava 2. ovog člana i dostavlja ga Ministarstvu, najkasnije u roku od osam dana od dana prijema predloga.

Na zahtev škole, ministar može da odobri da se odeljenje formira spajanjem dva ili više obrazovnih profila koji se realizuju u dualnom obrazovanju u istom trajanju, kao i od učenika upisanih po dualnom i po klasičnom modelu na isti obrazovni profil, u skladu sa uputstvom kojim se uređuje način formiranja odeljenja u srednjim školama.

Raspoređivanje učenika za učenje kroz rad vrše u saradnji učenik, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik, poslodavac i škola.

Način raspoređivanja učenika za učenje kroz rad propisuje ministar, na predlog Kancelarije uz pribavljeno mišljenje Privredne komore Srbije.

## Karijerno vođenje i savetovanje učenika u dualnom obrazovanju

**Član 8**

Škola podstiče i prati karijerni razvoj učenika.

Škola formira tim za karijerno vođenje i savetovanje (u daljem tekstu: tim), u cilju jačanja veština upravljanja karijerom i donošenja promišljenih i odgovornih odluka o profesionalnoj budućnosti učenika.

Tim čine predstavnici zaposlenih u školi, strukovnih udruženja, jedinice lokalne samouprave i poslodavaca, bez naknade. Sastancima tima mogu da prisustvuju i predstavnici roditelja, odnosno drugih zakonskih zastupnika učenika i učeničkog parlamenta.

Tim sarađuje sa osnovnim školama, naročito u procesu planiranja upisa učenika u srednje škole.

Bliže uslove o načinu rada, aktivnostima i sastavu tima propisuje ministar.

## Odgovornost učenika, škole i poslodavca

**Član 9**

U dualnom obrazovanju učenik pohađa nastavu u školi i uči kroz rad kod poslodavca, u skladu sa standardom kvalifikacije i planom i programom nastave i učenja.

Škola je odgovorna za ostvarivanje plana i programa nastave i učenja u celosti.

Škola ostvaruje deo plana i programa nastave i učenja koji se odnosi na teorijsku nastavu i vežbe i prati, u saradnji s poslodavcem, ostvarivanje dela plana i programa nastave i učenja koji se odnosi na učenje kroz rad kod poslodavca.

Poslodavac ostvaruje deo plana i programa nastave i učenja koji se odnosi na učenje kroz rad.

Poslodavac je odgovoran za sistematično i kvalitetno izvođenje učenja kroz rad u skladu sa standardom kvalifikacije i planom i programom nastave i učenja i programom realizacije učenja kroz rad.

Međusobni odnosi škole i poslodavca uređuju se ugovorom, u skladu sa ovim zakonom.

## Zaštita prava učenika

**Član 10**

Zaštita prava učenika u dualnom obrazovanju ostvaruje se u skladu sa zakonom kojim se uređuju osnove sistema obrazovanja i vaspitanja, zakonom kojim se uređuje srednje obrazovanje i vaspitanje, zakonom kojim se uređuje oblast rada i zaštite na radu, propisima kojima se uređuje zabrana obavljanja opasnog rada za decu i ovim zakonom.

Tokom učenja kroz rad kod poslodavca zabranjeni su diskriminacija učenika, fizičko, psihičko, socijalno, seksualno, digitalno i svako drugo nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje učenika, u skladu sa zakonom kojim se uređuju osnove sistema obrazovanja i vaspitanja i drugim zakonom.

## Uslovi za izvođenje učenja kroz rad kod poslodavca

**Član 11**

Uslovi koje poslodavac mora da ispuni radi izvođenja učenja kroz rad, su:

1. obavljanje delatnosti koja omogućava realizaciju sadržaja učenja kroz rad propisane odgovarajućim planom i programom nastave i učenja;
2. raspolaganje prostorom, opremom i sredstvima za rad u skladu sa pravilnikom o bližim uslovima u pogledu prostora, opreme i nastavnih sredstava određenog obrazovnog profila;
3. raspolaganje potrebnim brojem licenciranih instruktora u skladu sa planom i programom nastave i učenja;
4. obezbeđivanje primene mera bezdnosti i zdravlja na radu u skladu sa zakonom;
5. da nad poslodavcem nije otvoren stečajni postupak ili pokrenut postupak likvidacije;
6. *(brisana)*
7. da poslodavac nije kažnjavan za prekršaj propisan zakonom kojim se uređuje sprečavanje zlostavljanja na radu i propisima koji uređuju oblast bezbednosti i zdravlja na radu, kao i da nije kažnjavan za krivično delo zlostavljanja u smislu krivičnog zakonika;
8. da je poslodavac sa školom sačinio program realizacije učenja kroz rad;
9. da poslodavac ima zaključen predugovor o dualnom obrazovanju.

U realizaciji učenja kroz rad poslodavac je dužan da obezbedi propisane mere bezbednosti i zdravlja na radu, u skladu sa propisima kojima se uređuje bezbednost i zdravlje na radu, kao i primenu propisa kojima se uređuje opasan rad za decu.

## Utvrđivanje ispunjenosti uslova za izvođenje učenja kroz rad kod poslodavca

**Član 12**

Zahtev za proveru sa dokazima o ispunjenosti uslova iz člana 11. ovog zakona, poslodavac podnosi Privrednoj komori Srbije.

Privredna komora Srbije obrazuje komisiju za utvrđivanje ispunjenosti uslova za izvođenje učenja kroz rad kod poslodavca (u daljem tekstu: Komisija) za obrazovni profil.

Komisija iz stava 2. ovog člana ima tri člana, od kojih se dva imenuju na predlog ministarstva iz reda prosvetnih savetnika, spoljnih saradnika, odnosno nastavnika, a treći član je predstavnik Privredne komore Srbije.

**Članovi komisije svoj rad obavljaju bez naknade.**

Privredna komora Srbije, na predlog Komisije, poslodavcu koji je ispunio sve propisane uslove, izdaje potvrdu o ispunjenosti uslova za izvođenje učenja kroz rad (u daljem tekstu: Potvrda), u roku od 15 dana od dana prijema predloga Komisije.

Ako je više poslodavaca podnelo zahtev za izvođenje učenja kroz rad u Alijansi, potvrda se izdaje za svakog poslodavca člana Alijanse.

Privredna komora Srbije rešenjem utvrđuje da poslodavac ne ispunjava uslove za izvođenje učenja kroz rad i ovo rešenje je konačno u upravnom postupku.

Ako poslodavac prestane da ispunjava uslove iz člana 11. ovog zakona, Privredna komora Srbije, na predlog Komisije, donosi rešenje o prestanku ispunjenosti uslova za izvođenje učenja kroz rad i ovo rešenje je konačno u upravnom postupku.

Ako jedan ili više članova alijanse prestanu da ispunjavaju uslove za izvođenje učenja kroz rad, Alijansa u saradnji sa školom obezbeđuje realizaciju ishoda učenja kod drugog poslodavca u Alijansi, kod drugog poslodavca koji nije u Alijansi, u školi ili trening centru, o čemu obaveštava Privrednu komoru Srbije.

Kada je podnosilac zahteva iz stava 1. ovog člana poslodavac koji je državni organ, ustanova ili druga organizacija čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, Privredna komora Srbije izdaje Potvrdu na osnovu dostavljenog programa učenja kroz rad.

Organizacija, sastav i način rada Komisije i druga pitanja od značaja za utvrđivanje ispunjenosti uslova za učenje kroz rad kod poslodavaca i Alijanse poslodavaca, bliže se uređuju opštim aktom Privredne komore Srbije.

Poslove provere ispunjenosti uslova za izvođenje učenja kroz rad i izdavanja isprava iz st. 5-8. ovog člana Privredna komora Srbije obavlja kao poverene poslove.

## Registar poslodavaca koji ispunjavaju uslove za realizaciju učenja kroz rad

**Član 12a**

Privredna komora Srbije vodi i redovno ažurira registar poslodavaca za koje je utvrđeno da ispunjavaju uslove za izvođenje učenja kroz rad.

Registar iz stava 1. ovog člana vodi se kao jedinstvena elektronska baza podataka, a podaci iz registra objavljuju se na zvaničnoj internet stranici Privredne komore Srbije.

U registar iz stava 1. ovog člana, upisuju se podaci o registarskom broju potvrde, poslovnom imenu, odnosno nazivu i matičnom broju poslodavca, imenu, prezimenu i funkciji odgovornog lica kod poslodavca i broju i datumu rešenja o prestanku ispunjenosti uslova za izvođenje učenja kroz rad.

Troškove izdavanja potvrde, vođenja i upisa u registar iz stava 1. ovog člana, snosi Privredna komora Srbije.

Poslove vođenja registra iz stava 1. ovog člana Privredna komora Srbije obavlja kao poverene poslove.

### Kancelarija za dualno obrazovanje i Nacionalni okvir kvalifikacija

**Član 12b**

Kancelarija:

1. prati stanje u vezi sa primenom propisa i drugih akata kojima se uređuje dualno obrazovanje i unapređenje, usklađenost, razvoja i funkcionisanja dualnog obrazovanja;
2. povezuje javni i privatni sektor radi ekonomskog i obrazovnog planiranja, celoživotnog učenja i razvoja ljudskih resursa;
3. učestvuje u pripremi dokumenata javnih politika, nacrta zakona, drugih propisa i opštih akata kojima se uređuje dualno obrazovanje i u koordinaciji aktivnosti na njihovom sprovođenju;
4. izrađuje studijsko-analitičke dokumente i priprema predloge za unapređivanje upisne politike za dualno obrazovanje;
5. ostvaruje međunarodnu saradnju i razvojne inicijative, koordinaciju aktivnosti i učešće u programiranju i implementaciji domaćih i međunarodnih projekata u oblasti dualnog obrazovanja;
6. inicira unapređivanje jedinstvenog informacionog sistema prosvete u delu koji se odnosi na dualno obrazovanje;
7. unapređuje partnerstva, odnosno prati rad i pruža stručne podrške radu nadležnih institucija, tela i socijalnih partnera uključenih u procese dualnog obrazovanja;
8. realizuje konkurs u skladu sa podzakonskim aktom iz člana 34. stav 8. ovog zakona;
9. pruža stručnu i administrativnu podršku radu komisije za praćenje i razvoj dualnog obrazovanja;
10. obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom.

## III UGOVORI U DUALNOM OBRAZOVANJU

**Član 13**

Međusobni odnos škole, poslodavca i učenika, odnosno roditelja ili drugog zakonskog zastupnika učenika, u dualnom obrazovanju uređuju se ugovorom.

Međusobni odnos škole i poslodavca uređuje se ugovorom o dualnom obrazovanju, a međusobni odnos poslodavca i učenika, odnosno roditelja ili drugog zakonskog zastupnika učenika uređuje se ugovorom o učenju kroz rad.

### 1. UGOVOR O DUALNOM OBRAZOVANJU

#### Forma ugovora

**Član 14**

Ugovor o dualnom obrazovanju se zaključuje između škole i poslodavca, u pismenoj formi, najmanje na period od tri, odnosno četiri godine, u skladu sa planom i programom nastave i učenja.

## Sadržina ugovora

**Član 15**

Obavezni elementi ugovora o dualnom obrazovanju su:

1. naziv, sedište i matični broj poslodavca kao i registarski broj Potvrde;
2. naziv i sedište škole;
3. obrazovni profil koji je predmet ugovora;
4. obaveza poslodavca da izvodi učenje kroz rad o sopstvenom trošku;
5. obaveze škole u vezi sa realizacijom učenja kroz rad;
6. obaveze poslodavca u vezi sa realizacijom učenja kroz rad;
7. *(brisana – „Službeni glasnik RS broj 76/23)*
8. mesto i vremenski raspored realizacije učenja kroz rad;
9. maksimalan broj učenika koje škola može uputiti na učenje kroz rad;
10. broj licenciranih instruktora koje poslodavac obezbeđuje za te potrebe;
11. period trajanja ugovora;
12. razlozi za prestanak važenja i za raskid ugovora;
13. način rešavanja eventualnih sporova;
14. datum i potpis ugovornih strana.

Program učenja kroz rad je sastavni deo ugovora o dualnom obrazovanju.

Ugovor o dualnom obrazovanju škola i poslodavac zaključuju za svaku novu generaciju učenika i za svaki obrazovni profil.

## Zaključivanje ugovora o dualnom obrazovanju

**Član 16**

Škola zaključuje ugovor o dualnom obrazovanju sa jednim ili više poslodavaca koji imaju Potvrdu, a sa kojima je prethodno izradila program učenja kroz rad, u skladu sa članom 6a ovog zakona i zaključila predugovor o učenju kroz rad.

Prilikom izbora poslodavca škola je u obavezi da se rukovodi najboljim interesom učenika.

Poslodavac, koji ispunjava uslove propisane članom 11. ovog zakona, može da zaključi ugovor o dualnom obrazovanju s jednom ili više škola.

O zaključenom ugovoru iz stava 1. ovog člana škola obaveštava Ministarstvo i Kancelariju najkasnije u roku od osam dana od dana zaključivanja ugovora.

## Objavljivanje na zvaničnoj internet stranici

**Član 17**

Škola i Privredna komora Srbije, najkasnije u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora

o dualnom obrazovanju, objavljuju na svojoj zvaničnoj internet stranici osnovne informacije o planu i programu nastave i učenja i druge informacije od značaja za izvođenje učenja kroz rad.

## Raskid ugovora od strane poslodavca

**Član 18**

Poslodavac raskida ugovor o dualnom obrazovanju ukoliko:

1. je školi zabranjen rad ili je ukinuta u skladu sa zakonom;
2. škola prestane da ispunjava propisane uslove za obrazovni profil u kom poslodavac realizuje učenje kroz rad;
3. škola ne ispunjava obaveze predviđene ugovorom o dualnom obrazovanju;
4. nastupe nepredviđene tehnološke, ekonomske ili organizacione promene kod poslodavca, koje sprečavaju, otežavaju ili bitno menjaju obavljanje delatnosti.

Poslodavac je dužan da obavesti Privrednu komoru Srbije o raskidu i razlozima za raskid ugovora o dualnom obrazovanju, u roku od osam dana od dana raskida ugovora.

## Raskid ugovora od strane škole

**Član 19**

Škola raskida ugovor o dualnom obrazovanju ukoliko:

1. je doneto rešenje o prestanku ispunjenosti uslova za izvođenje učenja kroz rad iz člana 12. stav 8. ovog zakona;
2. poslodavac ne ispunjava obaveze predviđene ugovorom o dualnom obrazovanju;
3. poslodavac izvrši povredu zabrane iz člana 10. ovog zakona;
4. poslodavac izvrši povredu prava učenika propisanih zakonom.

Škola je dužna da bez odlaganja obavesti Ministarstvo o raskidu i razlozima za raskid ugovora o dualnom obrazovanju u roku od osam dana od dana raskida ugovora.

Poslodavac je dužan da obavesti Privrednu komoru Srbije o raskidu i razlozima za raskid ugovora iz stava 2. ovog člana, u roku od osam dana od dana raskida ugovora.

## Posledice raskida ugovora

**Član 20**

Ako je ugovor o dualnom obrazovanju raskinut iz razloga propisanih u članu 18. tač. 1)-3) ovog zakona, nastavak obrazovanja obezbeđuje druga škola koju odredi Ministarstvo.

Ako je ugovor o dualnom obrazovanju raskinut iz razloga propisanih u članu 18. tačka 4) ovog zakona, učenje kroz rad učenicima obezbeđuje škola kod drugog poslodavca s kojim ima zaključen ugovor o dualnom obrazovanju.

Ako je ugovor o dualnom obrazovanju raskinut iz razloga propisanih u članu 19. ovog zakona, učenje kroz rad organizuje škola, uz podršku Ministarstva, jedinice lokalne samouprave i

Privredne komore Srbije, kod drugog poslodavca s kojim zaključi ugovor o dualnom obrazovanju.

Ukoliko nije moguće organizovati učenje kroz rad u skladu sa st. 1-3. ovog člana, škola obezbeđuje učeniku uslove da završi započeto školovanje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje srednje obrazovanje i vaspitanje.

## 2. UGOVOR O UČENJU KROZ RAD

### Forma ugovora

**Član 21**

Ugovor o učenju kroz rad zaključuju poslodavac i učenik, odnosno roditelj ili drugi zakonski zastupnik učenika, u pismenoj formi.

Ugovor o učenju kroz rad zaključuje se najkasnije do početka realizacije učenja kroz rad.

Poslodavac je dužan da vodi evidenciju zaključenih ugovora iz stava 1. ovog člana, u skladu sa zakonom.

### Sadržina ugovora

**Član 22**

Obavezni elementi ugovora o učenju kroz rad su:

1) identifikacioni podaci poslodavca;
2) ime i prezime učenika i njegova adresa stanovanja;
3) ime i prezime roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika i njegova adresa stanovanja;
4) identifikacioni podaci škole koju učenik pohađa;
5) naziv obrazovnog profila;
6) potvrda zdravstvene ustanove da učenik ispunjava zdravstvene uslove za obrazovni profil;
7) obaveza poslodavca da organizuje i realizuje učeniku učenje kroz rad u skladu s planom i programom nastave i učenja;
8) ukoliko se plan i program nastave i učenja ostvaruje na jeziku nacionalne manjine, obaveza poslodavca je da organizuje i realizuje učenje kroz rad na jeziku te nacionalne manjine;
9) mesto i vreme realizacije učenja kroz rad;
10) obaveza učenika da redovno obavlja učenje kroz rad kod poslodavca;
11) obaveza učenika u vezi sa vremenom boravka, učenjem, bezbednošću i zaštitom zdravlja tokom učenja kroz rad kod poslodavca;
12) materijalno obezbeđenje učenika u skladu sa članom 33. ovog zakona;
13) finansijsko obezbeđenje učenika u skladu sa članom 34. ovog zakona;
14) period trajanja ugovora;
15) razlozi za prestanak važenja i raskid ugovora;
16) način rešavanja eventualnih sporova;
17) datum i potpis ugovornih strana.

Sastavni deo ugovora je plan realizacije učenja kroz rad.

**Član 23**

Učenik, odnosno roditelj ili drugi zakonski zastupnik učenika može zaključiti ugovor o učenju kroz rad s više poslodavaca s kojima je škola zaključila ugovor o dualnom obrazovanju, ukoliko je to neophodno radi realizacije plana i programa nastave i učenja.

## Raskid ugovora od strane poslodavca

**Član 24**

Poslodavac raskida ugovor o učenju kroz rad ako učenik:

1. izgubi status učenika;
2. krši obaveze utvrđene ugovorom o učenju kroz rad i zakonom;
3. trajno izgubi zdravstvenu sposobnost za rad u zanimanju za koje se školuje.

## Raskid od strane učenika, odnosno roditelja ili drugog zakonskog zastupnika učenika

**Član 25**

Učenik, odnosno roditelj ili drugi zakonski zastupnik učenika može da raskine ugovor o učenju kroz rad ako:

1. učenik izgubi status učenika u školi ili odluči da promeni obrazovni profil za koji se obrazuje;
2. učenik trajno izgubi zdravstvenu sposobnost za rad u zanimanju za koje se školuje;
3. poslodavac ne ispunjava obaveze iz ugovora o učenju kroz rad kod poslodavca;
4. je doneto rešenje o prestanku ispunjenosti uslova za izvođenje učenja kroz rad iz člana 12. stav 8. ovog zakona;
5. poslodavac izvrši povredu zabrane iz člana 10. ovog zakona;
6. poslodavac izvrši povredu prava učenika propisanih zakonom.

## Posledice raskida ugovora

**Član 26**

Ako se raskine ugovor o učenju kroz rad iz razloga navedenih u članu 25. tač. 3)-6) ovog zakona, škola je dužna da učeniku organizuje učenje kroz rad u istom obrazovnom profilu kod drugog poslodavca, s kojim je zaključila ugovor o dualnom obrazovanju.

Nakon raskida ugovora iz stava 1. ovog člana, učenik, odnosno roditelj ili drugi zakonski zastupnik učenika i drugi poslodavac, sa kojim je škola zaključila ugovor o dualnom obrazovanju, zaključuju ugovor o učenju kroz rad.

O raskidu ugovora iz stava 1. ovog člana, odnosno o zaključenom ugovoru iz stava 2. ovog člana škola obaveštava Ministarstvo, a poslodavac Privrednu komoru Srbije, najkasnije u roku od osam dana od dana zaključivanja ugovora.

Ukoliko škola nije zaključila ugovor o dualnom obrazovanju s drugim poslodavcem iz stava 2.

ovog člana, dužna je da u saradnji s Ministarstvom i Privrednom komorom Srbije, u roku od 15 dana obezbedi uslove za nastavak učenja kroz rad u odgovarajućem obrazovnom profilu.

Ukoliko nema mogućnosti da obezbedi nastavak učenja kroz rad, u skladu sa stavom 4. ovog člana, škola obezbeđuje učeniku uslove da završi započeto školovanje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje srednje obrazovanje i vaspitanje.

### Prelazak učenika na drugi model realizacije nastave

**Član 26a**

Učenici upisani na obrazovni profil koji se realizuje po klasičnom modelu mogu da pređu na realizaciju tog profila po dualnom modelu, ako poslodavac obezbedi dodatna mesta za učenje kroz rad.

Učenici upisani na obrazovni profil koji se realizuje u dualnom obrazovanju mogu da pređu na realizaciju tog profila po klasičnom modelu od sledeće školske godine, u dogovoru sa poslodavcem sa kojim imaju zaključen ugovor o učenju kroz rad, kao i ako ugovor o učenju kroz rad bude raskinut u skladu sa ovim zakonom.

## IV REGISTAR UGOVORA

### Registar ugovora o dualnom obrazovanju

**Član 27**

Registar ugovora o dualnom obrazovanju vodi Privredna komora Srbije, kao povereni posao.

U registar iz stava 1. ovog člana upisuju se sledeći podaci:

1. delovodni broj ugovora;
2. naziv i adresa škole;
3. naziv i adresa poslodavca;
4. broj učenika za koje poslodavac organizuje učenje kroz rad;
5. adresa mesta izvođenja učenja kroz rad;
6. datum i vreme zaključenja ugovora;
7. datum početka učenja kroz rad.

Registar iz stava 1. ovog člana vodi se kao jedinstvena elektronska baza podataka.

Podaci iz stava 2. ovog člana javno su dostupni i objavljuju se na zvaničnoj internet stranici Privredne komore Srbije.

### Upis u registar

**Član 28**

Poslodavac je dužan da Privrednoj komori Srbije dostavi ugovor o dualnom obrazovanju, u roku od osam dana od dana zaključenja ugovora, radi upisa u registar iz člana 27. stav 1. ovog zakona.

Kopiju ugovora iz stava 1. ovog člana, poslodavac može dostaviti u štampanoj ili elektronskoj formi.

## V INSTRUKTOR

### Instruktor

**Član 29**

Instruktor je lice koje:

1. je u radnom odnosu kod poslodavca ili koje samostalno obavlja delatnost, odnosno drugo lice koje angažuje poslodavac, u skladu sa zakonom;
2. ima radno iskustvo od najmanje tri godine u odgovarajućem zanimanju ili grupi zanimanja za koja se učenik obrazuje u dualnom obrazovanju;
3. ima najmanje isti nivo obrazovanja za koji se učenik školuje;
4. poznaje jezik nacionalne manjine na kojem se ostvaruje plan i program nastave i učenja, osim ako poslodavac ili škola obezbede da učenju kroz rad prisustvuje drugo lice koje poznaje jezik te nacionalne manjine;
5. je obavilo obuku za instruktora i ima potvrdu o položenom ispitu za instruktora (u daljem tekstu: licenca);
6. nije osuđivano pravnosnažnom presudom za krivično delo za koje je izrečena kazna zatvora u trajanju od najmanje tri meseca, kao i za krivična dela nasilje u porodici, oduzimanje maloletnog lica, zapuštanje i zlostavljanje maloletnog lica ili rodoskvrnuće, krivična dela iz grupe krivičnih dela protiv polne slobode, protiv privrede, protiv službene dužnosti, protiv pravnog saobraćaja i protiv čovečnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom, bez obzira na izrečenu krivičnu sankciju, da nije pravnosnažno osuđivano za prekršaj iz oblasti radnih odnosa i za koje nije, u skladu sa zakonom, utvrđeno diskriminatorno ponašanje.

Izuzetno od stava 1. tačka 5) ovog člana, instruktor može biti i lice koje:

1. poseduje osnove pedagoško-didaktičkih znanja i veština i ima važeća ovlašćenja da bude instruktor, a koja su izdala nacionalna ili međunarodna regulatorna tela, iz oblasti na koje se ovlašćenje odnosi, odnosno organ iz člana 2. tačka 3) ovog zakona;
2. nastavnik praktične nastave i nastavnik stručnih predmeta u srednjoj školi i sa položenom licencom za nastavnika;
3. koje je obučeno za poslove mentora/instruktora kroz druge projekte koje se bave učenjem kroz rad u okviru formalnog i neformalnog obrazovanja;

Licu iz stava 2. tačka 2) ovog člana koje ispunjava uslove iz stava 1. tač. 1)-4) i 6) ovog člana, Privredna komora Srbije izdaje licencu za instruktora bez pohađanja obuke i polaganja ispita za instruktora.

Licu iz stava 2. tačka 3) ovog člana koje ispunjava uslove iz stava 1. tač. 1)-4) i 6) ovog člana, Privredna komora Srbije utvrđuje usaglašenost programa po kojem je lice osposobljavano za poslove mentora i po potrebi ga upućuje na dodatnu obuku za instruktora i na polaganja ispita za instruktora.

Instruktor, u saradnji s koordinatorom učenja kroz rad realizuje, vodi i nadzire učenje kroz rad kod poslodavca, pod uslovom i na način kojim se obezbeđuje bezbednost i zdravlje na

radu, u skladu sa zakonom.

Instruktor u procesu ocenjivanja učenja kroz rad, sarađuje s koordinatorom učenja kroz rad.

Broj učenika s kojima instruktor realizuje učenje kroz rad propisan je planom i programom nastave i učenja.

## Obuka i licenca za instruktora

**Član 30**

Obuku za instruktora sprovodi Privredna komora Srbije.

Obuka iz stava 1. ovog člana traje 40 sati.

Obuka iz stava 1. ovog člana obavezno sadrži i osnove pedagoško-didaktičkih znanja i veština.

Nakon završene obuke iz stava 1. ovog člana, lice polaže ispit za instruktora.

Privredna komora Srbije obrazuje Komisiju za polaganje ispita za instruktora i sprovodi ispit za instruktora.

Komisija iz stava 5. ovog člana ima u svom sastavu predstavnika Privredne komore Srbije i najmanje po jednog predstavnika kojeg predlaže Ministarstvo i Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja.

**Članovi komisije iz stava 6. ovog člana, obavljaju svoj rad bez naknade.**

Privredna komora Srbije izdaje licencu licu koje je položilo ispit za instruktora i vodi registar o izdatim licencama.

Licenca sadrži: registarski broj licence, ime, prezime i zanimanje lica koje je položilo ispit za instruktora.

Registar o izdatim licencama sadrži: registarski broj licence, ime, ime jednog roditelja, prezime i zanimanje lica koje je položilo ispit za instruktora, najviši nivo obrazovanja, JMBG, adresa, kontakt telefon, elektronsku adresu.

Troškove izdavanja licence i vođenja registra o izdatim licencama snosi Privredna komora Srbije.

Visinu troškova obuke i polaganja ispita za instruktora utvrđuje opštim aktom Privredna komora Srbije.

Troškove obuke i polaganja ispita za instruktora snosi poslodavac, odnosno fizičko lice ukoliko se samo prijavi za polaganje ispita.

Poslove sprovođenja ispita, izdavanja licence i vođenja registra o izdatim licencama za instruktore, Privredna komora Srbije obavlja kao poverene poslove.

Program obuke, bliže uslove i druga pitanja od značaja za polaganje ispita za instruktora, na

predlog Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, propisuje ministar.

## VI OCENJIVANJE I ISPITI U DUALNOM OBRAZOVANJU

### Ocenjivanje učenika

**Član 31**

Instruktor kontinuirano prati napredovanja učenika u saradnji s koordinatorom učenja kroz rad, u cilju sticanja kompetencija propisanih standardom kvalifikacije.

Ocenjivanje učenika vrši se u skladu s planom i programom nastave i učenja, zakonom i pravilnikom kojim se bliže uređuje ocenjivanje učenika u srednjem obrazovanju i vaspitanju.

### Završni ispit i stručna matura

**Član 32**

Završni ispit i stručna matura za obrazovne profile koji se realizuju u dualnom obrazovanju, realizuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuju osnove sistema obrazovanja i vaspitanja i zakonom kojim se uređuje srednje obrazovanje i vaspitanje.

Podatak o obimu ostvarenog učenja kroz rad i spisak poslodavaca kod kojih je učenje kroz rad obavljeno upisuje se u javne isprave, u skladu sa pravilnikom kojim se uređuju javne isprave u srednjem obrazovanju i vaspitanju.

### Vrednovanje dualnog obrazovanja

**Član 32a**

Vrednovanje kvaliteta rada škola koje realizuju obrazovne profile u dualnom obrazovanju ostvaruje se prema standardima i po postupku propisanom u skladu sa zakonom kojim se uređuju osnove sistema obrazovanja i vaspitanja.

## VII MATERIJALNO I FINANSIJSKO OBEZBEĐENJE UČENIKA

### Materijalno obezbeđenje učenika

**Član 33**

Učeniku koji obavlja učenje kroz rad poslodavac obezbeđuje:

1. sredstava i opremu za ličnu zaštitu na radu;
2. naknadu stvarnih troškova prevoza od škole do mesta izvođenja učenja kroz rad i nazad, najviše u visini cene prevozne karte u javnom saobraćaju, ukoliko poslodavac nije obezbedio sopstveni prevoz, odnosno ukoliko nije na drugi način obezbeđen;
3. naknadu troškova ishrane u skladu sa opštim aktom poslodavca;
4. osiguranje za slučaj povrede tokom učenja kroz rad kod poslodavca, ukoliko nije na drugi način obezbeđeno.

Poslodavac može da obezbedi učeniku i pokriće troškova smeštaja i ishrane u učeničkom domu.

## Finansijsko obezbeđenje učenika

**Član 34**

Učenik koji obavlja učenje kroz rad ima pravo na naknadu za učenje kroz rad.

Naknada za učenje kroz rad isplaćuje se jednom mesečno najkasnije do kraja tekućeg meseca za prethodni mesec po svakom satu provedenom na učenju kroz rad u neto visini od najmanje 70% minimalne cene rada u skladu sa zakonom.

Naknadu za učenje kroz rad poslodavac može isplaćivati i u različitim iznosima po godinama školovanja shodno nivou znanja učenika u rasponu od najmanje 30% od minimalne cene rada po satu neto pa naviše, s tim da ukupna naknada za učenje kroz rad isplaćena na nivou obrazovnog profila mora da iznosi najmanje 70% od minimalne cene rada po satu neto isplaćene za taj period.

Naknadu iz stava 2. ovog člana snosi poslodavac.

Ako se učenje kroz rad obavlja u trening centru učenik nema pravo na naknadu iz st. 2. i 3. ovog člana, osim ako se realizuje na zahtev, poslodavca.

Pored ugovora o učenju kroz rad, poslodavac može sa učenikom, odnosno njegovim roditeljem ili drugim zakonskim zastupnikom da zaključi i ugovor o stipendiranju.

Sredstva za finansijsku podršku dualnom obrazovanju, koja se ostvaruje kroz pomoć školama i privredi radi školovanja učenika za deficitarna zanimanja mogu se obezbediti u budžetu Republike Srbije.

Bliže uslove za finansijsku podršku iz stava 7. ovog člana utvrđuje Vlada.

## Trening centar

**Član 34a**

Status trening centar u skladu sa ovim zakonom, može da stekne javna škola koja je verifikovana za realizaciju obrazovnih profila u dualnom obrazovanju i koja ima odgovarajuće resurse za sticanje kompetencija učenika i odraslih u simulovanom radnom okruženju, u skladu sa obrazovnim, privrednim i razvojnim potrebama jedne ili više jedinica lokalne samouprave.

Škola koja ima status trening centra može da obavlja sledeće poslove:

1. realizuje deo učenja kroz rad za svoje i učenike drugih škola;
2. realizuje sve oblike praktične nastave za koje ima odgovarajuću opremu i sredstva, za svoje i učenike drugih škola;
3. realizuje stručnu maturu i završni ispit, za svoje i učenike drugih škola;
4. realizuje učenje kroz rad u dualnom modelu studija u visokom obrazovanju;
5. obavlja stručno usavršavanje za svoje i nastavnike drugih škola, u skladu sa zakonom;

6) realizuje obuke praktični rad za sve aktivnosti obrazovanja odraslih, u skladu sa zakonom;
7) pruža usluge karijernog vođenja i savetovanja, u skladu sa zakonom;
8) realizuje obuke na zahtev poslodavca zbog potreba tehnoloških promena u procesima rada i radi povećanja konkurentnosti kroz razvoj novih tehnologija i inovacija;
9) pruža druge usluge u skladu sa opštim aktom škole o radu trening centra.

Trening centar se obrazuje kao organizaciona jedinica škole, a usluge iz stava 2. tač. 5)-9) ovog člana koje pruža korisnicima smatraju se uslugama koje škola pruža u okviru proširene delatnosti u smislu zakona kojim se uređuju osnove sistema obrazovanja i vaspitanja.

Usluge iz stava 2. tač. 5)-9) ovog člana koje škola pruža kao trening centar finansiraju se iz sredstava korisnika.

Status trening centra može da stekne javna srednja škola ako se utvrdi potreba za obrazovnim, privrednim i razvojnim potrebama jedne ili više jedinica lokalne samouprave.

Akt o školama koje imaju status trening centra donosi Vlada.

Bliže uslove za donošenje akta o dodeli statusa trening centra iz stava 5. ovog člana kao i uslove u pogledu načina rada i načina korišćenja sredstava iz stava 3. ovog člana i saradnje trening centra sa drugim javnim školama i poslodavcima utvrđuje Vlada, na predlog Ministarstva, po pribavljenom mišljenju Kancelarije.

## VIII NADZOR

**Član 35**

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor vrši Ministarstvo preko prosvetne inspekcije.

Nadzor koji se odnosi na uslove rada i bezbednost na radu kod poslodavca vrši ministarstvo nadležno za poslove rada - preko inspekcije rada.

Nadzor nad obavljanjem poslova poverenih ovim zakonom Privrednoj komori Srbije vrši Ministarstvo.

## IX KAZNENE ODREDBE

**Član 36**

Novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj škola ako o raskidu ugovora iz člana 26. stav 1. ovog zakona, ne obavesti Ministarstvo u roku iz člana 26. stav 3. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara za prekršaj iz ovog člana kazniće se i direktor, odnosno odgovorno lice škole.

**Član 37**

Novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj poslodavac - pravno lice ili preduzetnik ako:

1) sprovodi učenje kroz rad suprotno članu 6. stav 2. ovog zakona;
2) ne obezbedi sredstava i opremu za ličnu zaštitu na radu iz člana 33. tačka 1) ovog zakona;
3) ne obezbedi naknadu stvarnih troškova prevoza od škole do mesta izvođenja učenja kroz rad i nazad iz člana 33. tačka 2) ovog zakona;
4) ne obezbedi naknadu troškova ishrane iz člana 33. tačka 3) ovog zakona;
5) ne obezbedi osiguranje iz člana 33. tačka 4) ovog zakona;
6) ne obezbedi naknadu za učenje kroz rad iz člana 34. stav 2. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara za prekršaj iz ovog člana kazniće se i odgovorno lice kod poslodavca.

## X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

**Član 38**

Podzakonske akte za sprovođenje ovog zakona, ministar donosi u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Akte iz člana 12. stav 13. i člana 30. stav 11. ovog zakona Privredna komora Srbije donosi u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do početka primene zakona koji uređuje nacionalni okvir kvalifikacija, standard kvalifikacije u dualnom obrazovanju utvrđuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuju osnove sistema obrazovanja i vaspitanja, osim dela koji se odnosi na opis rada koji utvrđuje Privredna komora Srbije.

**Član 39**

Lice koje ispunjava uslove propisane članom 29. stav 1. tač. 1)-4) i 6) ovog zakona, a koje je do stupanja na snagu ovog zakona učestvovalo u sprovođenju praktične nastave u srednjem stručnom obrazovanju u skladu sa važećim nastavnim planom i programom, ima pravo da Privrednoj komori Srbije podnese zahtev za izdavanje licence za instruktora.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana lice dostavlja dokaz da je pohađalo obuku čiji program odgovara programu obuke propisanom u skladu sa članom 30. stav 15. ovog zakona.

**Član 40**

Vlada obrazuje komisiju za razvoj i sprovođenje dualnog obrazovanja u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, radi sprovođenja i unapređivanja dualnog obrazovanja i trogodišnjih vrednovanja ostvarenih rezultata.

**Član 41**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od školske 2019/2020. godine.